

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobkyně: **P. Q.**
státní příslušnost Ázerbájdžánská republika
právně zastoupená Mgr. Umarem Switatem, advokátem
sídlem Dědinova 2011/19, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2020, č. j. OAM-702/ZA-ZA11-ZA05-R2-2017, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Rozhodnutím ze dne 2. 10. 2020 č. j. OAM-702/ZA-ZA11-ZA05-R2-2017 žalované Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že její manžel měl ve vlasti potíže v souvislosti s veřejnými projevy. Potíže manžela by měly negativní, zejména psychické následky i na žalobkyni. Žalobkyně také uvedla, že by ve vlasti mohla mít potíže v souvislosti s podáním azylové žádosti. Tyto důvody však žalovaný neuznal jako podřaditelné pod důvody uvedené taxativně v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobkyni neuděluje. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že situace manžela žalobkyně je řádně posouzena v řízení k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ani v jeho případě žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany a tedy ani pro jeho případné uvěznění v případě návratu do Ázerbájdžánu.
2. Žalobkyně podala proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, v níž vytýkala žalovanému porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v ust. § 3, § 2 odst. 4, § 52, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný podle ní porušil i ust. § 12 zákona o azylu, neboť splnil podmínky pro udělení azylu a § 14 téhož zákona, protože jí v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy; porušil tak článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článek 3 Úmluvy proti mučení. Žalobkyně v průběhu řízení o své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že její manžel byl kritikem vlády a psal články i pro internetové medium Milli Xeber, přičemž v Ázerbájdžánu je mnoho novinářů zatčených. Po studiu nejprve pracoval jako inženýr a kvůli svým projevům byl nucen opustit své zaměstnání a poté se začal věnovat žurnalistice. Napsal 18-20 článků a následně bylo oddělení novin zabývající se kritikou vlády uzavřeno. Manžel žalobkyně byl poté 2 x vězněn. Poprvé se tak stalo v roce 2015, kdy působil jako pozorovatel u voleb a byl svědkem toho, jak lidé hromadně hází hlasy do volebních urn. Tuto skutečnost nahlásil svému nadřízenému a ten zavolal policii. Po příchodu domů jej vyzvedli policisté a odvedli jej na výslech, kde jej zbili. Řekli mu, že nemá mluvit o tom, co viděl u voleb, avšak manžel jim odpověděl, že o tom mluvit bude, načež jej policisté opět zbili a byl odsouzen k trestu administrativní vazby v délce 30 dnů a k peněžité pokutě. Podruhé byl vězněn v následujícím roce, kdy se 17. 9. 2016 zúčastnil mítinku a cestou domů jej dva muži odvezli na policejní stanici, kde mu nabídli, aby jim donášel, s čímž manžel žalobkyně nesouhlasil a následně byl proto odsouzen k trestu administrativní vazby na 15 dnů a k peněžité pokutě. Žalobkyně se proto bála, že její manžel bude za svou protirežimní činnost po návratu do země původu pronásledován a že mu bude způsobena vážná újma v podobě mučení či jiného nelidského a ponižujícího zacházení či trestání. Zároveň žalobkyně poukázala na zhoršení bezpečnostní situace v zemi původu v důsledku eskalace konfliktu o Náhorní Karabach. Namítala, že žalovaný vložil do správního spisu další listiny, aniž by jí či jejímu manželovi umožnil předklad do jazyka, kterému rozumí a nenařídil další pohovor, jímž by byl vysvětlen stav falešných dokladů a dokonce ani jí ani manžela nevyzval k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Doložená zpráva ministerstva

zahraničních věcí ČR je podle žalobkyně nijak neprokazuje, že dokumenty předložené jejím manželem jsou falzifikáty. Nepřezkoumatelná je podle žalobkyně část napadeného rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu, jelikož součástí správního spisu není lékařská zpráva ze dne 13. 11. 2018 a žalovaný tak k ní nemohl přihlídnout. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 10. 2020 č. j. OAM-702/ZA-ZA11-Za05-R2-2017 a připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího, rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 10. 2020 č. j. OAM-703/ZA-ZA11-ZA05-R2-2017 a rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 9. 2021 č. j. 19 Az 64/2020-93 a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 24. 8. 2017. Při poskytnutí údajů k této žádosti dne 29. 8. 2017 uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení; to má pouze její manžel. Ázerbájdžán opustila dne 29. 11. 2016, kdy odjeli autobusem do Turecka a následně letecky do České republiky. Člověk jménem V. jim slíbil, že je dostane do Německa, odkud však 24. 8. 2017 byli převezeni zpět do České republiky v rámci „Dublinu“. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že v Německu jí byla diagnostikována hepatitida B a C, výsledek ale nebyl jednoznačný a řekli jí, že jsou zapotřebí další testy. Nijak se neléčí a pravidelně žádné léky neužívá. K důvodům své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že její manžel byl politicky aktivní, a proto museli opustit vlast. Další důvod uvedla to, že se jí nedaří otěhotnět a chtěla by proto v Evropě vyhledat lékařskou pomoc. Dne 29. 8. 2017 byl s žalobkyní proveden pohovor k její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně při něm uvedla, že její manžel psal články do novin, ve kterých kritizoval korupci, v důsledku čehož byl na něj vyvíjen tlak. Psal pro internetovou stránku Mili As Haber a také asistoval u voleb, kde zjistil, že došlo k podvodu, vůči němuž se ohrazoval. Zveřejňoval také případy bezpráví, které se týkaly mladých lidí. Jednou byl zatčen na 30 dní a podruhé na 10 nebo 15 dní a dostal finanční pokutu. Žalobkyně popsala okolnosti jeho zatčení a uvedla, že ona sama politické problémy neměla. Problémy měla toliko v souvislosti s tím, že bez zaplacení úplatku nebyla schopna získat práci, která by odpovídala její představě. V případě návratu by ona sama kvůli politické aktivitě potíže neměla; mohla by mít však problém, pokud by se ázerbájdžánské úřady dozvěděly, co uvedla v azylovém řízení. Uvěznění manžela by těžce nesla. Do správního spisu byla založena zpráva o ambulantním vyšetření žalobkyně na klinice infekčních nemocí Fakultní nemocnice Hradec Králové, podle které se u žalobkyně jedná o chronickou virovou hepatitidu C a stav po prodělané virové hepatitidě B v minulosti. Tato zpráva byla vyhotovena dne 2. 2. 2018. Podle obsahu spisu byla žalobkyně dne 11. 9. 2018 seznámena s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci její žádosti o mezinárodní ochranu

včetně informací o bezpečnostní a politické situaci v Ázerbájdžánu a dodržování lidských práv v této zemi a dne 1. 10. 2019 vydal žalovaný rozhodnutí, jímž žalobkyni mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. Toto rozhodnutí bylo rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 43 Az 32/2018-76 ze dne 26. 2. 2020 zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobkyně Ázerbájdžánu, a to:

- informace MZV ČR, č. j. 114083-6/2020-LPTP ze dne 22. 7. 2020 „falzifikace oficiálních státních a opozičních dokumentů“,

- informace MZV ČR č. j. 136011/2018-LPTP ze dne 6. 11. 2018 „podoba čísla jednacího u soudních rozsudků v Ázerbájdžánu“,

- informace odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 25. 5. 2020 o bezpečnostní a politické situaci v Ázerbájdžánu,

- informace MZV ČR č. j. 121241-6/2019-LPTP ze dne 23. 7. 2019 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po dlouhodobém pobytu v zahraničí

- zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)- údaje o zemi: Ázerbájdžán. Dále ze správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že dne 4. 8. 2020 byla do datové schránky tehdejšího právního zástupce žalobkyně Mgr. Pavlu Čižinskému doručena písemnost – vyrozumění o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně jakožto jeho klientky. Podle protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 20. 8. 2020 byl u tohoto seznámení přítomen na základě substituční plné moci advokátní koncipient Mgr. Filip Dus, který si pořídil ze spisu fotokopie materiálu s tím, že vyjádření k podkladům dodá žalovanému do 30 dnů; k tomu mu žalovaný stanovil lhůtu do 31. 8. 2020. Do správního spisu byla žalovaným dodatečně doložena lékařská zpráva o ambulantním vyšetření žalobkyně kliniky infekčních nemocí Fakultní nemocnice Hradec Králové ze dne 13. 11. 2018 (doručena žalovanému podle podacího razítka dne 21. 11. 2018), která rovněž konstatuje u žalobkyně chronickou virovou hepatitidu typu C s doporučením vyloučení kořeněné a tučné stravy a alkoholu a vyloučení fyzicky namáhavých aktivit.

6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu, se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání nebo jednání, která ve svém souhrnu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod

- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

8. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
9. Krajský soud především připomíná, že napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumal v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě žalobkyně ze dne 21. 10. 2020, tak jak mu to ukládá dispoziční zásada vyjádřená v ust. § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Zásadní žalobní námitkou žalobkyně bylo to, že žalovaný porušil ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, podle kterého jí mezinárodní ochrana měla být formou azylu udělena. Odkázala přitom na důvody, které uváděla v rámci pohovoru uskutečněného ve správním řízení a které se týkaly jejího manžela v souvislosti s jeho novinářskou činností a účastí na protestních mítincích, v důsledku čehož měl potíže se státními orgány a obavy z toho, že by tyto potíže mohly v případě návratu do Ázerbájdžánu pokračovat. Z uvedeného žalobkyně dovozovala, že jejímu manželovi by měl být udělen azyl či doplňková ochrana a jí následně udělen azyl podle ust. § 13 zákona o azylu či doplňková ochrana podle § 14b zákona o azylu. Podle žalobkyně žalovaný nezjistil řádně skutkový stav věci, nesprávně posoudil jak její výpověď, tak i výpověď jejího manžela a nesprávně posoudil také i důkazy, které jsou součástí spisového materiálu. Použité informace ministerstva zahraničních věcí ČR se nevztahují k případu jejího manžela a nijak neprokazují, že konkrétní dokumenty, které její manžel v průběhu správního řízení předložil, jsou falzifikáty. Z úřední činnosti je krajskému soudu známo, že manžel žalobkyně R. D. byl rovněž žadatelem o udělení mezinárodní ochrany a že o jeho žádosti žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 2. 10. 2020 č. j. OAM-703/ZA-ZA11-ZA05-R2-2017 tak, že mu žádnou z forem Mezinárodní ochrany neudělil. Manžel žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 7. 9. 2021 zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud mimo jiné uvedl, že žalovaný v daném případě dostatečně zjistil skutkový stav a že v napadeném rozhodnutí podrobně a srozumitelně popsal, proč a v čem je výpověď manžela žalobkyně nevěrohodná, stejně tak podrobně a srozumitelně popsal a vysvětlil svůj závěr o tom, že manželem žalobkyně předložená soudní rozhodnutí vykazují znaky, že jde o falzifikáty. Krajský soud se také ztotožnil s pochybnostmi žalovaného o autenticitě a informační hodnotě potvrzení internetového zpravodajského serveru Milli Xeber, neboť i soud považuje za nelogické, aby prorežimní noviny vydávaly potvrzení o údajném příkoří, kterému měl být vystaven v období, kdy pro tyto noviny již dva roky nepracoval. Krajský soud v tomto směru s žalovaným souhlasil v tom, že se jedná o dokument pořízený účelově pro prokazování v azylovém řízení. V podrobnostech krajský soud odkazuje na odůvodnění tohoto rozsudku a uzavírá, že v této části je žaloba žalobkyně nedůvodná.
10. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný vložil do spisu další listinné důkazy, aniž by jí či jejímu manželovi umožnil překlad do jazyka, kterému rozumí a navíc nerealizoval pohovor k tomu, aby byl vyjasněn stav falešných dokladů či dokonce nevyzval žalobkyni a jejího manžela k seznámení s poklady pro vydání svého rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu. Z obsahu správního spisu, pokud jde o tuto žalobní námitku, krajský soud zjistil, že poté, co byla obě rozhodnutí žalovaného ve věcech žádostí žalobkyně a jejího manžela o mezinárodní ochranu zrušena rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 2. 2020, si žalovaný opatřil shora uvedené zprávy týkající se

poměrů v zemi původu žalobkyně i jejího manžela. V této fázi správního řízení byli oba účastníci jakožto žadatelé o mezinárodní ochranu zastoupeni na základě udělené plné moci advokátem Mgr. Pavlem Čížinským. Tomuto advokátu žalovaný doručil dne 4. 8. 2020 do datové schránky vyrozumění o tom, že dne 20. 8. 2020 proběhne na pracovišti žalovaného seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci žádosti jeho klientů o udělení mezinárodní ochrany. V protokolu o seznámení s poklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 20. 8. 2020 bylo dále zjištěno, že se tohoto seznámení zúčastnil na základě udělené substituční plné moci advokátní koncipient Mgr. Filip Dus. Ten, jak již bylo shora uvedeno, si pořídil fotokopie materiálů ze spisu a sdělil, že navrhuje 30 dní na vyjádření k podkladům. Na to mu bylo žalovaným sděleno, že se zmocněnému zástupci k tomuto vyjádření stanoví lhůta do 31. 8. 2020. K uvedenému krajský soud uvádí, že především žalovanému žádný právní předpis neukládá povinnost zajišťovat překlady podkladů pro vydání rozhodnutí; pakliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany by se chtěl s určitými podklady seznámit, byl za tímto účelem přítomen tlumočník do jeho mateřského jazyka v rámci seznámení se s těmito podklady. K seznámení s poklady pro vydání rozhodnutí byl v daném případě řádně předvolán a uvědoměn právní zástupce žalobkyně, který žalobkyni mohl o tomto úkonu informovat a žalovaný následně rozhodně nebyl povinen realizovat další pohovor s žalobkyní k těmto podkladům. Je proto i tato žalobní námitka nedůvodná.

11. Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, co se týče humanitárního azylu, neboť součástí správního spisu není lékařská zpráva ze dne 13. 11. 2018 a žalovaný tak k této zprávě nemohl přihlédnout. K této žalobní námitce žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě uvedl, že citovanou lékařskou zprávu úmyslně či neúmyslně neztratil a že tato zpráva při vydání rozhodnutí byla jen umístěna na jiném jeho pracovišti v důsledku pohybu spisu, který byl postupně přesouván z odboru azylové migrační politiky MV ČR na krajský soud a zpět. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, opřel žalovaný o údaje, které mu poskytla v průběhu správního řízení, a to, že jí byla v Německu diagnostikována hepatitida typu B a C, což později doložila lékařskou zprávou. V ní se uvádí, že v minulosti prodělala hepatitidu B a že trpí chronickou virovou hepatitidou typu C v replikační fázi. Z výpovědi žalobkyně z této zprávy žalovaný dovodil, že její zdravotní stav je celkově uspokojivý, nijak závažný a život ohrožující. V odůvodnění žalovaný dále uvedl, že skutečně lékařskou zprávu ze dne 13. 11. 2018 neměl ve spise doloženou, nicméně k tomu dodal, že se jedná o zprávu 2 roky starou a lze tedy vyloučit, že by mohla být dostatečným podkladem ovlivňujícím závěr žalovaného, co se týče možnosti udělení humanitárního azylu žalobkyni. Krajský soud k tomu dodává, jak již ostatně bylo shora uvedeno, že žalovaný tuto lékařskou zprávu dodatečně založil do správního spisu a že s ohledem na její obsah rozhodně nemohla mít i vliv na posouzení možnosti udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. K uvedenému považuje krajský soud za vhodné dodat, že udělit azyl podle tohoto zákonného ustanovení lze toliko v případech hodných zvláštního zřetele, pakliže nebude v řízení zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žadatel subjektivní právo a je věcí uvážení správního orgánu rozhodujícího o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soudu proto nenáleží přezkoumávat výsledek úvahy správního orgánu, ale pouze to, zda rozhodnutí plyne z provedených důkazů a zda

k němu správní orgán dospěl při dodržování práv na spravedlivý proces a zda jeho rozhodnutí nevybočilo z mezí a z hranice stanovených zákonem. Důvody pro udělení humanitárního azylu jsou důvody výjimečnými; jde o takové situace, ve kterých by neudělení azylu bylo nehumánní. Takovými důvody může být velmi závažné onemocnění, důsledky živelné katastrofy, stáří žadatele a podobně.

12. V době vydání napadeného rozhodnutí z 2. 10. 2020 měl žalovaný přihlédnout k aktuální situaci ozbrojeného konfliktu v blízkosti jejího bydliště a měl jí pečlivě zhodnotit co do možnosti udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, případně se měl zabývat možností vnitřního přesídlení. Podle žalobkyně nelze učinit bez dalšího závěr, že se vyhne následkům této války, protože žila naposledy v Baku pouze 1 rok v pronajatém bytě, avšak veškeré rodinné a další zázemí má v odstřelovaném městě Ganja. Ani těmito žalobními námitkami nemůže krajský soud přisvědčit jednak proto, že žalobkyně před opuštěním Ázerbájdžanu žila v městě Baku, které nebylo nijak zasaženo ani ohroženo v boji probíhajícím Náhorní Karabach; tento konflikt byl navíc již ukončen.
13. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu žalobkyně jako nedůvodnou zamítl.
14. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně v tomto řízení úspěch neměla a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžoval sám nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 18. listopadu 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce